

No : 2020-119

Konu : Ekim Ayı İlk Yarı Özet Mali/Vergisel Düzenlemeler

En son Eylül ayında gerçekleşen mali konuları özet olarak bilginize sunmuştuk. Ekim ayının ilk yarısında gerçekleşen Mali/Vergisel düzenlemeler ile karşınızdayız.

Veriye, dataya, analize ve önceden takip edip zamanında bilgilendirmeye dayalı bilgi bültenlerimiz ve çok daha fazlasını [Taxademy](#) ve [Taxia linkedin](#) ve diğer sosyal medya kanallarımızdan da takip edebilirsiniz.

Şimdi Ekim ayının ilk yarısı içinde yaşanan gelişmelere ana konu başlıkları itibariyle bakalım: Kolay okunabilmesi ve takibi için bülteni Ekonomi ve Kamu Bütçesi, Vergi & SGK, Teşvik & Ar-Ge, Para & Finans, Dış Ticaret & Gümrük, Ertelemeler & Kolaylaştırıcı Mevzuat ve Diğer Mevzuat olarak tasnif ediyoruz.

Ekonomi ve Kamu Bütçesi

- **2021-2023** Yıllarını kapsayan **Orta Vadeli Program** ve Yeni Ekonomi Planından sonra, Orta Vadeli Mali Plan 2020/12 sayılı Genelge ile Bütçe Çağrısı ve Bütçe Hazırlama Rehberleri yayımlanmıştır. Bu programların genel kapsamında; ekonomik büyüme, işsizlik, vergi, Ar-Ge, enflasyon gibi konu başlıkları yer almaktadır.
 - Orta vadeli belgelerde yer alan mali düzenleme ve güncellemeleri sizin için özetledik. Örnek olarak, RADAR projesi, davranışsal politikalar, vergi affı konusu, VDK yapılanması, gönüllü uyum ve teşvikler ve alınacak önlemler ve eylemler programda yer almaktadır. Öngörülen tedbirlerden birkaçı aşağıdaki gibidir;
 1. Vergi politikalarını **vergide adalet** ve eşitlik ilkelerini pekiştirecek şekilde sürdürülmeye devam edilecek, vergi tahsilatının etkinliği artırılacak ve **kayıt dışı ekonomiyle** mücadele sürdürülecektir. Program süresince, **vergi affına gidilmeyecektir**.
 2. Vergisel işlemlerde uzaktan denetim ve risk bazlı incelemelerin yaygınlaştırılması için **Risk Analizi Değerlendirme ve Araştırma (RADAR) Sistemi** kurulacak, farklı veri kaynaklarından edinilen bilgiler RADAR sisteminde toplanacak, risk senaryoları oluşturulacak ve modelleme yapılacaktır.
 3. Avrupa Birliğine katılım sürecinde müktesebata ve üyesi olduğumuz diğer **uluslararası** kuruluşlarca **vergisel** alanda belirlenen standartlara uyum çalışmalarına devam edilecektir.

- Daha fazlası için lütfen [Orta Vadeli Belgeler 2021-2023 Ne Diyor?](#) adlı bültenimizi okuyunuz.
- 5018 sayılı **Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda** değişiklikler öngören Yasa Teklifi TBMM'de görüşülmektedir.
 - Teklif ile başta kamu bütçe sürecinde performans esasına geçilmesi ve ekli cetvellerin güncellenmesi, idari düzenlemeler, Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü, mahalli idarelerde kırsal yerleşim yerlerinin tespiti gibi hususlar düzenlenmiştir. Detaylara bakmak gerekirse;
 - Kamu idarelerinin program bütçeye uygun olarak performans programlarını hazırlaması, kamu idareleri bütçelerinin hazırlanmasında uyumlu olması gereken üst politika belgelerinin belirlenmesi ve kamu idareleri bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarının izleme, değerlendirme sonuçlarının idare faaliyet raporlarında gösterilmesi, bütçenin program yapısının görülmesini sağlayacak şekilde hazırlanması ve uygulanması, merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin program sınıflandırmasına uygun olarak düzenlenmesi, düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçelerini program yapısını esas alacak şekilde hazırlamalarının sağlanması,
 - 5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerin yeniden düzenlenmesi,
 - Mahalli idarelere dış borcun ikrazı yoluyla kullanılan kredilerden doğan Hazine alacaklarının terkinine Hazine ve Maliye Bakanı'nın yetkili kılınması, ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin kararıyla kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahallelerin kırsal yerleşik alan olarak belirlenmesi amaçlanmaktadır.
 - Plan ve Bütçe Komisyonundan geçen 13 ncü maddeye göre kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde; gelir vergisinden muaf esnaf ile basit usulde gelir vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan bina, arsa ve araziler ile mesken amaçlı kullanılan binalar ve zirai istihsalde kullanılan bina, arsa ve araziler Emlak Vergisi Kanunu'na göre alınması gereken **emlak vergisinden muaftır**. Bu yerlerde, ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan bina, arsa ve araziler için emlak vergisi **%50 indirimli** uygulanır. Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken bina inşaat harcı ile imarla ilgili **harçlar alınmaz**; anılan Kanuna göre alınması gereken diğer vergi, harç ve harcamalara katılma payları **%50 indirimli** uygulanır. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret en düşük tarifenin işyerleri için %50'sini, konutlar için %25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için bu fıkırdaki belirtilen muafiyet ve indirimler uygulanmaz.

- *Söz konusu Kanun Teklifi henüz TBMM Genel Kurul'da görüşülmemiş ve yasalaşmamıştır. Bu açıdan değerlendirilmesi tavsiye olunur.*
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 7 Ekim 2020 tarihli duyurusu ile **hazine nakit gerçekleşme** istatistikleri yayımlanmıştır.
 - 2005-2020 yılları arasını kapsayan analiz ile kamu gelir ve giderleri ile nakit gerçekleştirmeleri düzenli olarak raporlanmaktadır.
 - Raporda gelirler, faiz dışı giderler ve faiz ödemeleri, faiz dışı denge, özelleştirme ve fon gelirleri, nakit dengesi, finansman, borçlanma, (iç ve dış-kullanım ve ödeme şeklinde), TMSF'den aktarımlar, devirli-garantili borç geri dönüşleri banka kullanımı, kur farkları ile kasa / banka net tutarları ayrı ayrı gösterilmektedir.
 - Eylül ayı itibarıyla faiz dışı denge 47,022 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. İlk 9 ayda 97,3 milyar TL borç faizi ödenmiştir.
 - 30 Eylül 2020 Tarihi İtibarıyla Hazine Nakit Gerçekleşmeleri verilerini paylaşmıştır. Yayımlanan tüm Hazine istatistiklerine ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinin [İstatistikler sayfasındaki](#) Hazine Nakit Gerçekleşmeleri bölümünden de ulaşılabilir.

Vergi ve SGK

- **Ülke Bazlı Raporlama Anlaşması onaylanmıştır.**
 - Türkiye, "Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"nı 1 Ekim 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 3038 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile onaylamıştır.
 - Söz konusu anlaşma ile 25 Şubat 2020 tarihinde yayımlanan ve 2151 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile getirilen transfer fiyatlandırması belgelendirme yükümlülükleri çerçevesinde "Ülke Bazlı Raporlama" yapma zorunluluğu getirilen "Çok Uluslu İşletmeler Grubu" açısından "Ülke Bazlı Raporlama" bilgilerinin, Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması'na taraf olan ülkeler ile Türkiye arasında otomatik değişimine imkân vermektedir.
 - Bu da Türkiye'nin 2019'dan itibaren ülke bazlı raporlarına ilişkin bilgi değişiminde bulunacağı ve ilk ülke bazlı raporların 31 Aralık 2020'ye kadar Türkiye'de Türk Grupları tarafından yapılacağı anlamına geliyor.
 - Anlaşmanın iç mevzuata göre onaylanması çokuluslu yabancı grupların Türkiye'deki şirketleri için iyi bir haber, çünkü Anlaşmanın onaylanması ile bu tür şirketler Türkiye'de raporlama yapmak zorunda olmayacaklar.

- Transfer Fiyatlandırması **Ülke Bazlı Raporlama Formunun 30 Ekim tarihine kadar** bildirilmesi gerekmektedir.
 - Ülke Bazlı Raporlamaya İlişkin Bildirim Formu İnternet Vergi Dairesinde Kullanıma Açılmıştır.
 - Türkiye'nin de üyesi olduğu G-20 ve OECD tarafından üzerinde çalışılan en önemli uluslararası vergi projelerinden bir tanesi BEPS olarak bilinen (Base Erosion and Profit Shifting) ve 15 aksiyon adından oluşan bir yaklaşımdır.
 - Bu projenin aksiyonlarından bir tanesi de Transfer Fiyatlandırması ve Belgelendirme Yükümlülükleri başlığını taşıyan 13 no.lu aksiyondur. Türkiye de bu konuda yasal düzenleme sonrası Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Gelir İdaresi Başkanlığı Tebliği ile üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmiştir.
 - Bu kapsamda yeni belirlenen 3'lü raporlama yükümlülüğü kapsamında Ülke Bazlı Raporlamaya ilişkin bildirim formunun 30 Ekim 2020 tarihine kadar verilmesi gerekmektedir. Konu ile ilgili detaylı açıklamalara [2020-116](#) no.lu bültenimizden ulaşabilirsiniz.
- Akaryakıt ürünleri üzerinden alınan **ÖTV tutarları** güncellenmiştir.
 - 14/5/2018 tarihli ve 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar'ın ekindeki listede yer alan mallar için **3 Ekim 2020 tarihinden itibaren** aynı Kararname uyarınca uygulanacak **özel tüketim vergisi tutarları güncellenmiştir.**
 - İlgili tabloya ve duyuruya ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- 520 Sıra Numaralı **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** 07.10.2020 tarih ve 31267 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - Sahte belge düzenleme riski yüksek olan mükelleflerin Mali İdare tarafından bir an önce tespit edilerek bu fiillerin sonlandırmasını amaçlayan tebliğinin konusu 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 160/A maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
 - Sahte belge düzenleme **riskinin yüksek olduğu tespit edilenler** mükellefiyet süresi, aktif ve öz sermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, çalışan sayısı, vergisel yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği gibi hususlar dikkate alınarak mükelleflerin vergisel uyum seviyelerine yönelik olarak Bakanlık ilgili birimleri tarafından yapılan analiz ve değerlendirme çalışmaları neticesinde sahte belge düzenleme riskinin yüksek olduğu tespit edilen ve vergi incelemesine sevk edilen mükellefleri ifade etmektedir.
- BSMV mükellefleri için Ocak 2021'den itibaren uygulanmak üzere e-beyanname sisteminde güncelleme yapılmıştır.

- GİB tarafından e-beyanname sisteminin 05.10.2020 tarihli **BSMV** (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi) Mükelleflerine İlişkin duyurusu yayımlanmıştır
 - Ocak/2021 döneminden itibaren Banka Muameleleri Vergisi ve Sigorta Muameleleri Vergisi mükellefleri tarafından düzenlenen Hizmet Vergisi Beyannamelerine ek bildirimler dâhil edilecek olup, mükellefler tarafından **Ocak/2021 dönemi ve sonrasında** verilecek Hizmet Vergisi Beyannamelerinde Banka Muameleleri Vergisi mükellefleri için (Banka Muameleleri Vergisi Ek Bildirimi) tablosunda yer alan bilgilerin,
 - Sigorta Muameleleri Vergisi mükellefleri için ise (Sigorta Muameleleri Vergisi Ek Bildirimi) tablosunda yer alan bilgilerin doldurulması talep edilecektir. Yapılacak olan değişiklikler nedeniyle bu beyannameyi vermesi gereken tüm mükelleflerin **Ocak/2021 dönemi ve sonrasında** verilecek beyannameler için güncellenecek olan Beyanname Düzenleme Programını (BDP) bilgisayarlarına indirip yeniden kurmaları gerekecektir.
- e-Bilet Uygulamalarına ilişkin **mevcut Teknik Kılavuzlar** güncellenmiş ayrıca **e-Bilet Rapor Özeti Kılavuzu** yayımlanmıştır.

Bu kapsamda;

- E-Bilet uygulamalarına ilişkin olarak raporlama sürelerini gösterir bölümler eklenmiştir.
 - E-Bilet Raporu Teknik Kılavuzuna (Etkinlik); Sinema e-Bilet Uygulaması Yeni Nesil ÖKC Entegrasyonu ve Eğlence Vergisi başlıklı bölüm eklenmek suretiyle sinema işletmelerince uyulması gereken usul ve esaslar açıklamıştır. Söz konusu kılavuzlara ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- e-Dekont belgesine ait e-Arşiv raporunda bulunması gereken alanların açıklamalarının yer aldığı e-Dekont Teknik Kılavuzu ve paketi güncellenmiştir.
 - Duyuruya ulaşmak için [tıklayınız.](#)
 - Güncel e-Dekont paketine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Teşvik & Ar-Ge

- **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanun Teklifi** TBMM’de görüşülmekte olup Ar-Ge ve Teknokent süreçleriyle ilgili önemli değişiklikler öngörülmektedir.
 - Kanunun genel gerekçesine göre emek yoğun ekonomiden, bilgi ve teknoloji yoğun ekonomiye geçişin en önemli parametrelerinden biri de Teknoloji Geliştirme Bölgeleridir. Yaygın bilinen adıyla teknoparklar ülkelerin araştırma geliştirme (Ar-Ge), teknoloji ve patent üretim merkezleri olarak tanımlanabilir.

- Bir başka deyişle Teknoparklar; üniversiteler/araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde araştırma, geliştirme ve İnovasyon çalışmalarını sürdürdükleri; birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş geliştirme ekosistemleridir.
- TBMM Sanayi Komisyonunda görüşülen ve bazı ilave değişiklikler ile kabul edilen Teklif ile;
 - Ar-Ge insan kaynağı kapasitesini artırma, teknoloji ve yenilikçi şirketlerin ortaya çıkmasını ve gelişimini destekleme, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirme ve kurumsallaştırma, Ar-Ge ve yenilik ekosistemini güçlendirmek amaçlanmaktadır.
 - Teknoloji geliştirme Bölgesi kurulmasına karar veren değerlendirme kurulunda teknoloji konusunda faaliyet gösteren yetkin kurum kuruluş sayısı arttırılmaktadır.
 - Girişimcilerin desteklenmesinin yanı sıra ilgili idarelerden alması gereken iş yeri açma ve çalışma ruhsatının da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlükleri aracılığıyla verilmesi yoluyla girişimcilere önemli bir kolaylık getirilmektedir.
 - Kanun Teklifinde 6676 sayılı Arge Reform Paketinden sonra en kapsamlı güncellemelerin yapılması olumlu olarak karşılanmıştır.
 - Yıllardır ifade edilen arge-tasarım ve teknokentlerde dışarıda geçirilen sürelerin (pandemi dahil esnek çalışma kapsamındaki uygulamaların) teşvik kapsamına alınması (%20-%50 arasında), doktora öğrencisi personel istihdamının destek kapsamına alınması, vergi istisnasına konu olan arge/Tasarım indirimi tutarlarının bir kısmının (%2 ve üst bir limitle) belli bir süre fonda tutulması ve diğer girişim firmalarına Sermaye olarak konulması gerekliliği, devlet tarafından karşılanan temel bilimler mezun desteğinin kapsamının genişletilmesi, doktoralı arge-tasarım personelinin mentörlük ve üniversitelerde verdikleri derslerin desteklenmesi (belli bir süreyi aşmamak koşuluyla) ve teşvik kapsamında değerlendirilmesi ve Girişim Sermayesi desteğine ilişkin tutarların artırılması spesifik olarak atılmış önemli adımlardır.
 - Arge desteklerinin 2028'e uzatılması, az personeli olan firmalarda destek personel oranının %10'dan %20'ye çıkarılması, gelir vergisi stopaj teşviklerinin istisna mı, tahakkuk/terkin mi olduğu ve bu teşvikin kime verildiğinin gerekçede netleştirilmiş olması, yüksek lisans vb. eğitimler için dışarıda geçirilen sürelerde en az bir yıl çalışmış olma şartının kaldırılması ve denetimlerin 2 yıl yerine 3 yılda bir yapılacak olması kolaylaştırıcı düzenlemeler olmuştur.
 - Konu ile ilgili detaylara [2020-114](#) no.lu bültenimizden ulaşabilirsiniz.

- 1 Ekim 2020’de **TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı** Çağrısı Açılmıştır. Bu program kapsamında üniversite/araştırma altyapısı ile özel sektör kuruluşları arasında oluşturulabilen iş birliği modelleri açıklanmıştır.
 - Çağrının amacı ülkemizin 2023 yılı hedefleri kapsamında sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının üniversite – sanayi iş birliği ile yetiştirilmesi, sanayide doktoralı araştırmacı istihdamının teşvik edilmesi ve üniversite/araştırma altyapısı – sanayi iş birliğinin geliştirilmesidir.
 - Bu çağrı duyurusu, doktora eğitimi vermek üzere yurt içinde eğitim veren devlet veya vakıf yükseköğretim kurumları veya araştırma altyapılarının; Ar-Ge veya tasarım merkezlerine sahip özel sektör kuruluşları veya teknoparklar bünyesinde Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri veya TÜBİTAK tarafından desteklenen en az bir proje sonuçlandırmış özel sektör kuruluşlarıyla birlikte sunacakları projelerin her türlü işlem ve yükümlülüklerini kapsar.
 - Konu ile ilgili detaylara [2020-115](#) no.lu bültenimizden ulaşabilirsiniz.
- Çin Halk Cumhuriyeti ile **Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma** ve eki Protokol Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmıştır.
 - 29 Temmuz 2015 tarihinde Pekin’de imzalanan ve 7111 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan anlaşma ülkelerin yatırımlarının korunmasına ilişkin mekanizmaları tanımlamaktadır.
 - Anlaşma ve eki Protokol sayın Cumhurbaşkanı tarafından 3039 sayılı Karar ile onaylanmıştır. Anlaşmada tanımlar dışında, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması, yatırımlara uygulanacak muamele, kamulaştırma ve tazminat, kayıplar için tazminat, ülkesine iade ve transfer, halefiyet, tarafların yatırımcıları ve akit taraflar arasındaki uyuşmazlıkların çözümü, uygulama kapsamı ve yürürlüğe girme hususları düzenlenmektedir.
 - Müzakereleri Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen ve Türkiye'nin bugüne kadar 108 ülkeyle imzalamış olduğu Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşmaları, yabancı bir ülkede yatırım yapan yatırımcılar için büyük önem taşıyan; yatırımcıya ev sahibi ülke tarafından uygulanacak muamelenin sınırlarının belirlenmesi, yatırım yaptıkları ülkelerdeki temel hak ve menfaatlerinin uluslararası hukuk temelinde korunması, kar transferlerinin güvence altına alınması, ev sahibi devletçe yapılması muhtemel kamulaştırma işlemlerinin şartlarının belirlenmesi ve uyuşmazlık halinde uluslararası tahkime başvurulması gibi "olmazsa olmaz" hükümler içeren temel nitelikte anlaşmalardır.
 - Türkiye'nin imzaladığı anlaşmalar ve geniş bir özet rehberi yakında sizlerle paylaşacağız.
- **Sanayileşme İcra Komitesi kurulmuş olup konuyla ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlanmıştır.**

- Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda, **yerli üretimin** ve **teknolojik kabiliyetlerin** kamu alımları dâhil farklı yollarla geliştirilmesini sağlamak, üreticilerin yatırım, üretim ve finansman süreçlerini kolaylaştırmak ve **rekabetçiliklerini artırmak** amacıyla karar almak üzere, kısa adı SAİK olan Sanayileşme İcra Komitesinin kurulması ile görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
- SAİK'in ilgi çeken alanlarına bakmak gerekirse, ihale şartname ve sözleşmelerinin **yerliliği engellemeyecek** ve sektörlerin ihtiyaç duyduğu teknolojik bileşenlerin yerlileşmesini sağlayacak şekilde hazırlanmasını sağlayacak tedbirleri almak, yurtiçi üretimin kısıtlı olduğu stratejik alanlarda **yatırım** yapılmasını sağlayacak kararlar almak, ülke için kritik öneme sahip şirketlerin ortaklık yapılarında, yurtiçi üretimin sürekliliğini ve ulusal güvenliği riske atabilecek değişikliklere ilişkin yapılacak işlemler konusunda karar almak, imalat sanayi firmalarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi, gerektiğinde şirket birleşmelerinin özendirilmesi, verimliliği artıracak politikaların tasarlanması ve ürün çeşitliliğinin artırılması için kamu uygulamalarını yönlendirici kararlar almak göze çarpan başlıklardır.
- **Sinema Sektörünün Desteklenmesi Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.**
 - Yönetmelikte yapılan değişikliğe göre yıl içerisinde desteklenmesi uygun bulunmayan projeler için bir sonraki yıl yapılacak Kurul veya Komisyonda değerlendirmeye alınmak üzere başvuru yapılabilir.
 - İlk uzun metrajlı kurgu film yapım desteği başlıklı 14 üncü maddede yapılan değişiklikle *ilk uzun metrajlı kurgu filmini gerçekleştirecek olan yönetmen daha önce en az iki kısa ya da bir belgesel filmin yönetmenliğini yapmış ve Kurul toplantı tarihi itibarıyla daha önce çekimleri tamamlanmış bir uzun metrajlı kurgu film yapım projesinin yönetmenliğini yapmamış olmalıdır.*
 - Aynı şekilde uzun metrajlı sinema film yapım desteği, ilk uzun metrajlı kurgu film yapım desteği ile ortak yapım desteğinde ikinci dilim ödeme alınabilmesi için öngörülen süre **18 ay yerine 36 ay** olarak güncellenmiştir. (*Eski düzenlemeye göre ikinci dilim ödemenin yapılabilmesi için senaryodaki sahnelerin en az %20'sini içeren iş kopyasının sözleşme tarihinden itibaren en geç on sekiz ay içinde Bakanlığa teslim edilmesi gerekmektedir.*)
 - Yönetmeliğe eklenen bir geçici madde ile bu maddenin yayımı tarihinden önce **2017 ve 2018** yılları içerisinde ilk filmini gerçekleştirecek yönetmen ve uzun metrajlı kurgu film yapım türlerinde desteklenen projelerin **teslim, sinema salonu gösterim ve geri ödeme süreleri** imzalanan destek sözleşmelerinde belirtilen tarihten itibaren **on sekiz ay** (18 ay) uzatılmıştır.
 - Bu Yönetmeliğin amacı; sinema sektörünün geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için desteklenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

- **Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik** yayımlanmıştır.
 - Bu Yönetmeliğin amacı, tarımsal faaliyetlerde kullanılan, tarım makineleri ve tarım teknolojisi araçlarının Tarım ve Orman Bakanlığı uygulamaları kapsamındaki deney, belgelendirme ve piyasa denetimleri; deney kurumlarının yetkilendirilmesi ve denetimleri ile Bakanlık uygulamalarına konu olan bu araçlara ait **destekleme, hibe** ve projelerin etkin bir şekilde yönetilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
 - Tarım makineleri ve tarım teknolojisi destekleme araçları, tarımsal faaliyetlerde kullanılmak üzere kredi uygunluk belgesi alan aracın temini için ulusal ve uluslararası kaynaklardan/fonlardan sağlanan program ve proje bazlı desteklerle, kredi kuruluşlarınca kullanılan tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım ve işletme kredisi, hibe ve diğer desteklerini ifade etmektedir.
 - Yönetmelik, genel olarak, amaç, tanım ve dayanak dışında deney kurumu, firma, görev ve sorumlulukları ile deney kurumunun yetkilendirilmesi ve denetimine ilişkin genel esasları, araç deneyleri, deney süreci, deney raporunun hazırlanması ve kredi uygunluk belgesi ve başvurusu, araç deney raporunun uygunluğuna yönelik piyasa denetimi, deney kurumuna ve firmaya gerekirse uygulanacak idari yaptırımları, tip onay mevzuatı ile deney kurumları yetkilendirme kapsamı ve geçiş hükümlerini ayrıntılı olarak düzenlemektedir.
- **Yurt Dışı Lojistik Merkezlerin (YDLM) Desteklenmesi Hakkında 3080 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı** Yayınlanmıştır.
 - Karar kapsamında YDLM'lerin yararlanabileceği destekler şu şekildedir:
 - Kurulum, bilişim dâhil yatırım, ruhsat ve izin giderleri, **%70** oranında ve YDLM başına en fazla **5.000.000** (beş milyon) ABD doları,
 - Doğrudan veya yurt dışında faaliyet gösteren şirketleri ya da şubeleri aracılığıyla açtıkları birimlerin vergiler dâhil kira/komisyon/kullanım giderleri, **ilk iki yıl %70**, diğer yıllar **%50** oranında ve YDLM başına, yıllık en fazla **3.000.000** (üç milyon) ABD doları, **(5 yıl süreyle)**
 - Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri ile danışmanlık hizmeti alımına yönelik giderleri, Ticaret Bakanlığınca belirlenecek koşullara uygun olarak istihdam edilen en fazla on kişinin brüt ücreti [yıllık kişi başı **100.000** (yüz bin) ABD dolarını geçmemek kaydıyla], **ilk iki yıl %70**, diğer yıllar **%50** oranında ve YDLM başına, yıllık en fazla **700.000** (yedi yüz bin) ABD doları **(5 yıl süreyle)**
 - Kullanıcıların gümrükleme ve Genelge ile belirlenen diğer giderleri ise, yıllık en fazla **100.000** (yüz bin) ABD doları desteklenmektedir. **(5 yıl süreyle)**

- **Dipnot:** Ticaret Bakanlığının YDLM'lere yönelik performans kriterleri kapsamında yapacağı değerlendirme neticesinde, son üç yıllık ortalama kapasite kullanım oranı **yüzde elli** olanlara **beş yıl** ilave destek süresi verilebilir. Ancak toplam destek süresi **on yıl** aşamaz.

Finans & Para

- Veri Depolama Kuruluş (VDK) Yönetmeliğinde değişiklikler yapılarak yönetici ve personelin uyması gereken çıkar çatışması (conflict of interest) kuralları güncellenmiştir.
 - Buna göre, VDK yöneticileri ve personeli ile bunların eşleri ve velayeti altındaki çocukları, VDK'ya bildirilen işlemlerin ilgili olduğu piyasalarda ikinci fıkra hükümleri hariç olmak üzere alım satım işlemi yapamazlar ve pozisyon alamazlar.
 - VDK yöneticileri ve tüm personeli; göreve başlamadan önce maliki oldukları, VDK'ya bildirilen işlemlerin ilgili olduğu piyasalarda gerçekleştirdikleri alım satım işlemleri nedeniyle sahip oldukları, TCMB, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde kurulan **varlık kiralama şirketleri** tarafından ihraç edilen araçlar ile yatırım fonu ve emeklilik fon payları dışındaki kıymetleri ve pozisyonları görev sürelerinin başlamasından itibaren **otuz gün içinde** satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır.
 - Yönetmeliğe göre VDK'nın görevleri şu şekilde sayılmıştır:
 - Sermaye Piyasası Kanununun 87nci maddesi çerçevesinde, SPK tarafından belirlenen işlemlere ilişkin kendisine raporlanan verileri Türkiye sınırları içerisinde olmak üzere elektronik ortamda kaydetmek ve saklamak,
 - Üyelerce yapılan raporlamaların üyeler itibarıyla tutarlılığını izlemek, tutarsızlık ve düzenlemelere aykırılığın tespiti halinde üyeler nezdinde gerekli düzeltmelerin yapılmasını istemek ve mutabakat sağlanamadığı durumlarda (SPK) Kurula bilgi vermek, sistemin güvenli çalışmasını sağlayacak önlemler almak ve uygulamak,
 - Yönetmelikteki VDK verilerinin paylaşılmasına ilişkin esaslar çerçevesinde verilerin analiz edilmesine imkân sağlayacak gerekli araçları geliştirmek,
 - Kayıtların mevzuatta öngörülen çerçevede gizliliğini sağlamak, Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde verileri kamuya açıklamak ve veri taleplerini bu Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde karşılamak.

- Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum) **Emeklilik Gözetim Merkezi Çalışma Esaslarına** ilişkin bir Yönetmelik yayımlamıştır.
 - Kurum, özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş bir tüzel kişiyi 4632 sayılı Kanununun 20/A maddesinde sayılan kamusal faaliyetleri yerine getirmek üzere emeklilik gözetim merkezi olarak görevlendirir.
 - Emeklilik gözetim merkezinin sermayesinin en az yüzde elli birinin şirketlere ait olması ve her şirketin eşit hisseye sahip bulunması zorunludur.
 - Yönetmelikte emeklilik gözetim merkezi ana sözleşmesi, yönetim kurulu ve teşkilatı, günlük gözetim ve denetim, katılımcı bilgilerinin saklanması, gözetim raporları, bireysel emeklilik araçlarına ilişkin işlemler, istatistiki analizler, emeklilik planları, teknik altyapının uygunluğu, bilgilendirme ve şikâyet usulleri, mali katkı ve ücretlendirme ile gizli bilgilerin saklanması gibi konular düzenlenmektedir. Şirketler emeklilik gözetim merkezinin yeterli mali güce sahip olmasını teminen gereken **mali katkıyı hisseleri oranında sağlar**.
- SPK tarafından **Kurumsal Yönetim Tebliğ** değişikliği yayımlanmıştır. (II-17.1.a)
 - 2014'te yürürlüğe giren II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği (Kurumsal Yönetim Tebliği)'nde halka açık ortaklıkların Çevresel, Sosyal, Kurumsal Yönetim (ESG) çalışmalarını yürütürken açıklamaları beklenen temel ilkelerin (Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi) menfaat sahipleriyle paylaşılabilmesini teminen Tebliğ'n 1 ve 8 inci maddelerine gerekli eklemeler yapılmıştır.
 - Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 1 ve 8 nci maddelerine yapılan ilave ile;
 - Sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanma alanı bakımından Tebliğ'in birinci maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen "...(a) Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıklar, (b) Payları Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı dışındaki diğer pazar, piyasa veya platformlarında işlem gören ortaklıklar, (c) Paylarının ilk defa halka arz edilmesi ve/veya borsada işlem görmeye başlaması için Kurula başvuran/başvurulan ortaklıklardan; payları Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı dışındaki diğer pazar, piyasa veya platformlarında işlem görecekt olanlar ile (ç) 89/14391 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara göre dışarıda yerleşik sayılan ortaklıklar..." dışında kalan ortaklıkların, kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporlamalarında, Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi kapsamındaki açıklamalara yer vermeleri,
 - Ortaklıklar tarafından yıllık faaliyet raporlarında, diğer hususların yanında, sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına, uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu ilkelere tam olarak uymama dolayısıyla çevresel ve sosyal risk yönetiminde meydana

gelen etkilerin neler olduğuna ilişkin bilgilerin açıklanması öngörülmektedir.

- Sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanması **gönüllülük esasına** dayalı olup, sürdürülebilirlik ilkelerine ilişkin Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi de hazırlanmıştır.
- SPK tarafından **Yatırım Fonları, Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları** Tebliğlerinde değişiklik yapılmıştır.
 - 9 Ekim 2020 tarih ve 31269 Sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliğ (**II-14.2**)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (II-14.2.C) (II. KISIM) yayımlanmıştır.
 - Tebliğde, yatırım fonlarının finansal raporlama standartları, Şemsiye Fonlar ile Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Özel Esaslar, finansal rapor düzenleme yükümlülüğü ve finansal rapordaki sorumluluk beyanları gibi konular düzenlenmektedir.
 - Yine 9 Ekim 2020 tarih ve 31269 Sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinde (**III-48.1**) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-48.1.E) yayımlanmıştır.
 - GYO'lar Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenlenen gayrimenkul yatırım ortaklıkları, gayrimenkullere, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı haklara ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilen, belirli projeleri gerçekleştirmek ya da belirli bir gayrimenkule yatırım yapmak amacıyla kurulabilen ve izin verilen diğer faaliyetlerde bulunabilen, gelirleri **kurumlar vergisinden istisna tutulmuş** (Kurumlar Vergisi Kanunu Md. 5/1-d-4) sermaye piyasası kurumlarıdır. Tebliğde GYO'ların kuruluş ve faaliyet esaslarıyla, payların satış ve ihracı, Münhasıran altyapı yatırım ve hizmetlerine yatırım yapacak ortaklıklara ilişkin özel hükümler, payların türü, niteliği ve devri, yatırımlara ve faaliyetlere ilişkin esaslar ve yönetim yapısı, portföy sınırlamaları, sigorta mecburiyeti, denetim, inşaat hizmetleri, değerlendirme hizmeti, kamuyu aydınlatma ve yatırımcıların bilgilendirilmesi ve kâr payı dağıtılmasına ilişkin esaslar yer almaktadır.
 - Gayrimenkul yatırım ortaklığının amacı, getiri potansiyeli yüksek gayrimenkullere ve gayrimenkul projelerine yatırım yapmak, portföyündeki gayrimenkullerden kira geliri ve gayrimenkul alım satım kazancı elde etmektir. Portföyündeki gayrimenkullerin alım satımından kar sağlayan gayrimenkul yatırım ortaklığı, yılsonunda bu karı ortaklarına temettü olarak dağıtabilmekte ve bu suretle gayrimenkul gelirini ortaklarına aktarabilmektedir.

- Yine aynı tarihli Resmî Gazete'de Yayımlanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde (III-52.4) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-52.4.B) yayımlanmıştır.
 - Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Tebliğinde bu fonlara ilişkin temel esas ve usuller, kurucu, portföy yöneticisi, girişim şirketi, fon ihracı, fonun yapabileceği yatırımlar, pay ihracı, fon portföyünün yönetime, saklanması ve temsili, fonun kuruluşu ile fon katılma paylarının ihracına, satışına ve pazarlanmasına ve dağıtımına, fona iadesine, yatırımcılar arasında devredilmesine ve değerine ilişkin esaslar, fon faaliyetlerine ilişkin hükümler, yatırım sınırlamaları, performans ücret ödemeleri, periyodik raporlama, bilgi verme ve denetim hususları düzenlenmektedir. SPK tarafından ihraç belgesi onaylanmış 44 GSYF bulunmaktadır.
- **Dövizle Sözleşme Yasağı ve Kira Sözleşmelerinde Uygulama:** Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 13 Ekim 2020 tarihli duyuru ile ülkemizde 2 yıldır uygulanan döviz ile sözleşme yasağı kapsamında geçiş dönemi sonrasına ilişkin açıklama ve hatırlatma yapılmıştır.
 - Bilindiği üzere, 12.09.2018 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 85 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'da değişiklikler yapılarak Türkiye'de yerleşik kişilerin **bazı istisnalar dışında** birbirleriyle döviz cinsinden veya dövize endeksli bedeller içeren sözleşmeler yapmamaları hususunda ve mevcut sözleşmelerde yer alan bedellerin **Türk lirasına çevrilmesi** yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu düzenlemeler sonrasında Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen istisnalar ise Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğ'de düzenlenmişti.
 - Öngörülen geçiş süresi olarak belirlenen iki yıllık sürenin sona ermesinden sonra bahse konu sözleşmelerde yer alan bedellerin tekrar döviz cinsinden veya dövize endeksli uygulanmaya başlanması ya da yeniden döviz cinsinden veya dövize endeksli belirlenmesi mümkün bulunmayacağını, aksi uygulamaların tespiti durumunda kambiyo mevzuatı uyarınca gerekli yaptırımlar uygulanacağını duyurmuştur.
 - Bahse konu düzenlemelerde sözleşme taraflarının Türk lirasına dönüştürme mutabakata varamamaları halinde bedellerin Türk lirasına çevrilme usulü ile konut ve çatılı iş yeri kira **sözleşmelerinde Türk lirası olarak belirlenen bedellere iki yıllık geçiş sürecinde uygulanacak artış oranlarına** ilişkin esaslar belirlenmişti.

- İki yıllık sürenin sonunda **geçiş süreci sona erecek ve taraflar Türk lirası tutarlara uygulanacak artış oranında** yine mutabakata varamazlarsa 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 344 üncü maddesi hükmünde yer alan sınırlara tabi olacaklardır.
- Geçiş süreci için öngörülen iki yıllık sürenin sona ermesinden sonra **bahse konu sözleşmelerde yer alan bedellerin tekrar döviz cinsinden veya dövize endeksli uygulanmaya başlanması ya da yeniden döviz cinsinden veya dövize endeksli belirlenmesi mümkün bulunmamaktadır**. Aksi uygulamaların tespiti durumunda kambiyo mevzuatı uyarınca gerekli yaptırımlar uygulanacaktır.

Ertelemeler ve Kolaylaştırıcı Mevzuat

Covid-19 kapsamında yükümlülük ve ödevlerle ilgili kolaylaştırıcı ve düzenleyici önlemler aşağıda özetlenmiştir:

- **Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması** Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılarak bazı tarihler ötelenmiştir.
 - Yönetmeliğin amacı, kamuya açık karayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin; insan sağlığı ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli, emniyetli ve düzenli bir şekilde yürütülmesine ve bu faaliyetlerde yer alan; gönderenlerin, alıcıların, dolduranların, yükleyenlerin, boşaltanların, paketleyenlerin, tank-konteyner/portatif tank işletmecilerinin, taşımacıların ve tehlikeli maddeleri taşıyan her türlü taşıt sürücülerinin sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.
 - Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS) bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen verilerin tutulduğu, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi ifade eder. Yapılan değişikliğe göre sürücüye yazılı talimatları vererek okumasını, anlamasını ve gerektiği şekilde uygulayabilmesini sağlamak ve **taşıma evrakını taşıma işlemi başlamadan önce U-ETDS sistemine işlemek** taşımacının sorumluluğundadır.
 - Uygunluk Belgesi olmadan faaliyette bulunan taşıtlarla ilgili Geçici Madde 1 ile öngörülen süre 1 Temmuz 2020'den **1 Temmuz 2021'e** ertelenmiştir. Buna göre 2014 ve öncesi model yılına sahip olup, ülke sınırları içinde veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere yapılan tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan ve Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte trafik siciline tescilli, Bakanlığın yetkilendirdiği kuruluştan araçlarına Taşıt Durum Tespit Belgesi almış ancak, **ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi bulunmayan araçların**; muayene, test ve belgelendirilmeleri, Bakanlık tarafından yayımlanan mevzuata göre Bakanlıktan veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluştan, **1 Temmuz 2021 tarihine kadar** ADR/Taşıt Uygunluk Belgesini almaları zorunludur.

- **Tünel kategorilerinin belirlenmesi ve işaretlenmesi konusunda** verilen süre 2020 sonu yerine 2025 yılı sonu olarak yeniden belirlenmiştir. Yönetmeliğin Geçici 3ncü maddesine göre Karayolları Genel Müdürlüğünce, karayolları üzerindeki tünellere ilişkin tünel kategorilerinin ADR'ye uygun olarak belirlenmesi ve işaretlenmesi 31/12/2025 tarihine kadar tamamlanacaktır.
- Ayrıca Yönetmelik kapsamında istihdamı zorunlu hale getirilen Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlarına (TMGD) ilişkin düzenlemeler **1 Temmuz 2021'e** kadar uygulanmayacaktır.

Dış Ticaret & Gümrük

- **Gümrük Kanunu Uygulanması Kararında** değişiklik yapılarak doğalgaz taşımalarında beyan eksikliği takibatında oranın artırılması, hava araçlarının ithalatı ve yurt dışında yerleşik olma şartının sağlanmasında aranan sürede esneklik sağlanmıştır.
 - Kararın 131. maddesi uyarınca; boru hatları ile taşınarak ithal edilenler haricindeki doğal gaz ürünlerinde %4'ü aşmayan farklılıklar için özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı yapılmamaktadır. Kararda yapılan değişiklik ile; özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı yapılmayacak farklılık oranı %4'ten, % 6'ya çıkarılmıştır.
 - Bunun yanı sıra Covid-19 salgını nedeniyle yurtdışında yerleşik olma şartının sağlanmasına ilişkin geçici madde eklenerek esneklik sağlanmıştır. Geçici Madde 3- *“14.10.2020 tarihinden önce Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan yurtdışında ikamet eden kişilerden Covid-19 salgını nedeniyle yurtdışına çıkamayanların, 31.12.2021 tarihine kadar taşıtlarıyla Türkiye Gümrük Bölgesine tekrar girişlerinde, giriş tarihinden **geriye doğru bir yılda en az yük seksen beş gün (185 gün önce) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunma şartı aranmayacaktır.**”*
 - Ticari kullanıma mahsus hava taşıtları, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla Türkiye Gümrük bölgesine getirilmeksizin **geçici ithalat rejimine** tabi tutulabilecektir.
- **İthal Şahadetnamesi ile ilgili taahhütname** 12 Kasım 2020 tarihi itibariyle yürürlükten kaldırılmaktadır.
 - İthalat Yönetmeliğinin 13 ncü maddesine göre ihracatçı ülke tarafından, kritik malzeme ithalatında, istenilen ithal şahadetnamesine ilişkin başvurular, Bakanlıktan sağlanacak ithal şahadetnamesi formüleri, proforma fatura ve örneği Yönetmeliğe ekli taahhütname ile Bakanlığa yapılmaktadır.

- (Değişik ikinci fıkra: RG-12/04/2007-26491) Onaylanan ithal şahadetnameleri ilgili yerlere gönderilir. Onay tarihinden itibaren altı ay geçerli olan bu belgelerin süresi uzatılamaz.
- **İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesine İlişkin Genelgenin “Peşin Döviz” maddesinde düzenleme yapılmıştır.**
 - İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin TCMB tarafından yayımlanan İhracat Genelgesinin “Peşin Döviz” başlıklı 6/2 fıkrasına istisna hükmü eklenmiştir.
 - 6 ncı madde hükümlerine göre; peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunlu olup, 24 ay içerisinde ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından **prefinansman kredisi** hükümlerine tabi tutulmaktadır.
 - 6/2. fıkraya eklenen ibare ile; 24 ay tamamlanmadan önce **indirim, iskonto veya malda bozulma gibi haklı sebeplerin bulunması** ve bu durumun ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya sözleşme ve kesin satış faturasında yapılan değişiklikte tevsik edilmesi halinde, peşin bedelin tevsik edilen tutar kadar kısmının iade edilmesi mümkün kılınmıştır. Eklenen kısım aşağıda *italik* olarak gösterilmiştir.
 - Peşin Döviz
 - Madde 6 – (1) Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur.
 - (2) Peşin döviz karşılığında 24 ay içerisinde ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. *Ancak, 24 ay tamamlanmadan önce indirim, iskonto veya malda bozulma gibi haklı sebeplerin bulunması ve bu durumun ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya sözleşme ve kesin satış faturasında yapılan değişiklikte tevsik edilmesi halinde peşin bedelin tevsik edilen tutar kadar kısmının iade edilmesi mümkündür. Bu durum dışında kalan kısmi iadelerde kısmi iade tarihinde söz konusu peşin bedel prefinansman hükümlerine tabi olur. Kısmi olsun veya olmasın Bankalarca yalnızca transferi gerçekleştiren kişiye peşin bedelin iadesi mümkündür.* Peşin bedelin iadesine ilişkin KKDF mevzuatı hükümleri saklıdır.

Bilgi kutusu: 2018-32/48 nolu Tebliğ ile ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştı. Uygulama süresi 2 defa uzatılmıştı. 4 Mart 2020 tarihine kadar devam edecekti. (2018-32/55 nolu Tebliğ ile) süresiz olarak uzatılmıştır. Konuya ilişkin ayrıntıların yer aldığı İhracat Genelgesi TCMB web sayfasında yayımlanmaktadır. Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren süresiz bir şekilde fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat bedellerinin 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

- 7 Ekim 2020 tarihli ve 31267 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında **“İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar”** da birtakım değişiklikler yapılmıştır;
 - Daha önce 23 Mart 2017 tarih 30016 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2017/9962 Sayılı BKK ile belirlenen koşulları sağlayan İhracatçı firmaların yetkililerine 2 yıl süre ile (Yeşil) Pasaport Verilmesine karar verilmişti. Daha sonra bu süre **4 yıl** olarak değiştirilmişti.
 - Ayrıca yeşil pasaport alınabilmesine ilişkin limit **1 milyon USD’den 500bin USD’ye düşürülmüştü.**
 - Bu kez yapılan değişikliklerle;
 - Mülga Ekonomi Bakanlığının geçtiği maddeler güncel duruma uyarlanmış,
 - Ticaret Bakanlığının yeni taşra teşkilatı düzeninde yetkili bölge müdürlüklerinin Bakanlık tarafından belirleneceği düzenlenmiş,
 - Uygulamada kırtasiyeciliğe ve zaman kaybına yol açan temsil ve ilzam yetkisine sahip olma şartı sadece temsile yetkisine sahip olma şeklinde değiştirilmiş,
 - Talep formunu imzalama yetkisi ihracatçı birlikleri genel sekreterlerine ve yetkilendirecekleri genel sekreter yardımcılarına verilmiş,
 - Hususi damgalı pasaport müracaat sürecine ilişkin uygulama usul ve esaslarını belirlemek konusunda Bakanlığa yetki verilmiş,
 - Hususi damgalı pasaport alabilme şartlarını kaybeden kişilerin pasaportlarını iptal ettirme ve firmaların bu durumu bölge müdürlüklerine bildirme sürelerinde düzenleme yapılmış; bu sürelerde iptal ve bildirim yapılmaması durumunda verilecek hak mahrumiyeti de öngörülen 4 yıllık pasaport hakkı süresiyle paralellik sağlaması amacıyla 10 yıldan 4 yıla indirilmiştir.
- **Etil Alkol ve Metanolün Üretimi** ve Ticaretine İlişkin Yönetmelikte değişiklikler yapılmıştır. (Değişiklik Yönetmeliği **1 Ekim 2020’de** Resmî Gazetede yayımlanmıştır.)
 - Yönetmelikte “evsel kullanım amaçlı etil alkol” ibareleri çıkarılmış ve bu konuda bir geçiş hükmü konulmuştur. Buna göre evsel kullanım amaçlı etil

alkolün satışı, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altmış gün süreyle yapılabilir. Söz konusu ürünler bu sürenin sonundan itibaren piyasaya arz edilemez ve satış belgeli yerlerde bu süreden sonra bulunan ürünler, ithalatçısı veya üreticisine üç ay içinde iade edilir.

- Etil alkol ve metanolün **internetten satışı yapılamaz**. Etil alkol üretim tesisini devredecek veya devralacak gerçek veya tüzel kişilerin **vadesi geçmiş vergi borcu bulunması** halinde devire izin verilmez.
- Etil alkol üretim tesisinin yeni teknolojinin uygulandığı bir tesis olması gerekir. Yeni teknoloji, ana üretim proseslerinde kullanılan makine ve ekipmanın kullanılmamış olmasını ifade eder. Tarım ve Orman Bakanlığında üretim izni alınmış etil alkol veya distile alkollü içki üretim tesisindeki makine ve ekipmanın aynı firmaya ait etil alkol üretim tesisinde kullanılmasında veya üretim izni iptal edilen veya yenilenmeyen tesisin üretim iznini haiz firmaya devrinde Tarım ve Orman Bakanlığının onayı aranır. Bu durumlarda yeni teknoloji şartı aranmaz. Tarım ve Orman Bakanlığı etil alkol, metanol ve alkollü içkiler piyasasının güvenliğinin tesisi için izin, izleme ve takip tedbirleri alır veya aldırır.
- 9 Ekim 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak **Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** yayımlanmıştır.
 - Yönetmelik ile anonim şirketlerin genel kurullarına dair usul ve esaslarda değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişiklikle, **tek pay sahipli şirketlerin** yapacakları genel kurul toplantılarında bakanlık **temsilcisi bulundurma zorunluluğu** ortadan kaldırılmıştır.
 - Güncelleme ile tek pay sahipli anonim şirketlerde toplantı başkanlığı oluşturulması ve hazır bulunanlar listesi hazırlanması zorunluluğu kaldırılmış, genel kurul vekâletnamelerinin sadece noter onaylı olması zorunluluğu getirilmiş, Bakanlık temsilcisi başvurularının MERSİS üzerinden elektronik ortamda pay sahiplerinin tamamının imzaları noterce onaylanmış dilekçesiyle yapılması imkânı tanınmıştır.
 - Yönetmelik ile A.Ş.’lerde genel kurul toplantılarının işleyişine ilişkin değişiklikler öngörülmüş, başta tek pay sahipli anonim şirketler olmak üzere sermaye şirketlerinin genel kurul toplantılarını gerçekleştirmeden önce Yönetmelik’in değişen hükümlerini göz önünde bulundurması ve Yönetmelik ekinde şeklen güncellenen belgelerin dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer Mevzuat

- **Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması** ve Kayıtlarının Tutulmasıyla İlgili Yönetmelik değişikliği yapılmıştır.
 - Bu Yönetmeliğin amacı; plân, fen, sanat, sağlık, çevre şartlarına ve standartlara uygun yapı inşa edilmesine yönelik yapım faaliyet ve süreçlerinin takibini sağlamak üzere, yapı müteahhitlerinin **ekonomik, mali, mesleki ve teknik** yeterliklerine göre sınıflandırılarak yetki belgesi numarası verilmesine, kayıtlarının tutulmasına, belge numaralarının veya gruplarının iptaline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
 - Bu maddenin yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış belge grubu tayini başvuruları, başvurunun yapıldığı tarihte bu Yönetmeliğin yürürlükte olan hükümlerine göre sonuçlandırılır. Ancak talep edilmesi halinde, başvuru evrakı başvuru belgesi grubuna uygun olmak kaydıyla, bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle yapılan değişikliklere göre de işlem yapılabilir.
 - Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay süreyle, 16 ncı maddenin yedinci fıkrasındaki koşulları sağlamadığı için EKAP kaydı mümkün olmayan işler, aynı maddenin beşinci fıkrasındaki usule göre yeterlik değerlendirmesinde dikkate alınabilir.
 - Yönetmelik ile başvuru formu ve ekonomik ve mali yeterlik formu değişikliğe uğramıştır. Ekonomik ve mali yeterlik formunu ilgili mali müşavir veya YMM'nin onaylaması gerekmektedir. Formların güncel haline [linkten](#) ulaşabilirsiniz. Ekonomik ve mali yeterlik formunda toplam ciro veya sadece yapım işleri cirosunu bildirme imkânı getirilmiştir. Form dipnot 9'a göre *iş hacmi bilgileri olarak, sadece yapım işlerine ait ciro da sunulabilir. Bu takdirde, başvurunun yapıldığı yıldan önceki son üç yıl içerisinde herhangi bir yılın parasal tutarı üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.*
- Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) Tarafından Yayımlanan Genel Sunum ve Açıklamalara İlişkin Taslak Metin'e Yönelik KGK ve Paydaşlarının Görüşleri IASB'ye gönderilmiştir.
 - Gönderilen metne ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- KGK tarafından şirketlerin 2020 Hesap Döneminde Denetime Tabi Olup Olmadıklarını Sorgulayabilecekleri Sistem Kullanıma Açılmıştır. **Sorgulama sonuçları bilgi amaçlı olup, denetime tabi olma hususunda kesin bir sonuç içermemektedir.**
 - Sorgulama sayfasına ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Diğer aylarda yapılan tüm gelişmeleri de sizlere Türkçe ve İngilizce olarak ayrıca duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Merve Özsarıkaya & İlker Ersoy & Bulut Bellet & Bahar Uçar & Gülten Çevik & Erhan Gürler
Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy